

СПРАВА «АРИСТАРХОВ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF ARYSTARKHOV AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заява № 22948/20 та 9 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 13 січня 2022 року

Заявники тримались під вартою у різних установах Державної кримінально-виконавчої служби України. Деякі із заявників продовжують утримуватися під вартою.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявники скаржилися за статтями 3 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на неналежні умови тримання їх під вартою та відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим. У заяві № 10869/21 заявник також скаржився за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції у зв'язку із надмірною тривалістю кримінального провадження у його справі та відсутністю ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим. У заяві № 22948/20 заявник також подав інші скарги за статтею 3 Конвенції на неналежні умови тримання його під вартою у період з 18 квітня 2016 року до 04 грудня 2018 року.

Розглянувши скарги заявників за статтями 3 та 13 Конвенції, Європейський суд нагадав, що під час встановлення, чи є умови тримання такими, «що принижують гідність» у розумінні статті 3 Конвенції, серйозний брак простору у в'язничних камерах вважається дуже впливовим чинником та може становити порушення як сам собою, так і в сукупності з іншими недоліками. Посилаючись на свою попередню практику, Європейський суд дійшов висновку, що умови тримання заявників під вартою були неналежними і у них не було ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з їх скаргами, та констатував порушення статей 3 та 13 Конвенції.

Щодо скарги заявника за пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції Європейський суд зазначив, що вони також свідчать про порушення Конвенції у контексті його висновків в рішенні у справі «Нечай проти України» (Nechay v. Ukraine), заява № 15360/10, від 01 липня 2021 року) щодо надмірної тривалості кримінального провадження та відсутності ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим, та констатував порушення пункту 1 статті 6 та статті 13 Конвенції.

Щодо скарг у заяві № 22948/20 Європейський суд дійшов висновку, що вони не відповідають критеріям прийнятності, передбаченим статтями 34 та 35 Конвенції, або не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією або протоколами до неї, а тому ця частина заяви має бути відхилена відповідно до пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Вирішує об'єднати заяви;

2. Оголошує прийнятними скарги на неналежні умови тримання під вартою, як зазначено в таблиці у додатку, і відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту, а також інші скарги за усталеною практикою Суду, як зазначено в таблиці у додатку, а решту скарг у заяві № 22948/20 – неприйнятними;

3. Постановляє, що ці заяви свідчать про порушення статей 3 та 13 Конвенції у зв'язку з неналежними умовами тримання під вартою у періоди, зазначені в таблиці далі, та відсутністю у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту;

4. Постановляє, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, поданими за усталеною практикою Суду (див. таблицю у додатку);

5. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам

суми, зазначені у таблиці в додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти».